

Personlig omvårdnad skapar trygghet och harmoni

I Göteborg står 300 psykiskt funktionshindrade i kö till boende. Men det finns de som har haft tur. Som de på Räddningsmissionens "Bellmansgatan" till exempel.

– Vi försöker göra dagarna så harmoniska som möjligt, säger Kerstin Wretling, enhetschef för psykiatri och arbetsträning.

Du är journalist. Men du är också polis. Det vet jag, jag kan se sådant, säger en kvinna på Bellmansgatans gruppboende konspiratoriskt till Din Nästas utsända när vi är på besök.

I likhet med de flesta andra här har den här kvinnan schizofreni och lever i en helt egen värld och verklighet, dit få, om någon alls, har tillträde.

– Ambitionen med den här typen av boende är att skapa en så lugn och trygg vardag som det kan bli. Schizofreni är en livslång och kronisk sjukdom som skapar ett kaotiskt inre. Därför är det viktigt med fasta rutiner så de vet vad de har att vänta sig under dagen, säger Kerstin Wretling, enhetschef för psykiatri och arbetsträning på Räddningsmissionen.

Räddningsmissionen har tre gruppboende för psykiskt funktionshindrade, varav det ena - Tredje våningen - riktar sig till dem med så kallad dubbel diagnos. Det innebär att de förutom sin psykiska sjukdom dessutom har missbruksproblem. Bellmansgatan och Styrmansgatan är mer traditionella boende där de som bor där har egna rum eller lägenheter, men erbjuds aktiviteter i gemensamma utrymmen. Det finns också personal som hjälper till med de praktiska bestyren i vardagen, matlagning, städning och se till att de som behöver hjälp att ta sin medicin får det.

Som man själv vill ha det

På Bellmansgatan börjar det bli lunchdags. Nästan alla kommer upp och äter tillsammans. Det doftar mat ända ute i trappuppgången av dagens rätt, pastagrätång med ost och skinka. I det gemensamma "vardagsrummet" står en soffgrupp och matsalsmöbler.

– Å, det ser gott ut, säger någon i gruppen vid åsynen av maten. Personalen hjälper till i de fall det behövs.

– Vill du ha kaffe, frågar en av de

anställda, Sussie Cederwall, till en man som precis har ätit färdigt.

– Ja, men glöm inte mjölken!

– Det kommer, det kommer.

Personalen äter tillsammans med de boende. Några vill prata. Andra sitter mest tysta. Här är det upp till var och en hur man vill ha det. Och det gäller i alla aspekter av vardagen. Det finns några andra gemensamma rum, förutom köket och det kombinerade vardagsrummet/matsalen. En del är här ganska ofta, andra föredrar lugnet i den egna lägenheten. Men den som känner för ett parti Rättfällan eller skitgubbe har i alla fall någon att spela med om andan faller på. Här finns personal dygnet runt.

Behöver trygghet och struktur

Enhetschefen Kerstin Wretling tycker att är det mycket viktigt att visa på att de här människorna inte är farliga.

– Det har ju hänt en del oerhört tragiska saker där psykiskt sjuka har varit inblandade. Men det är extrema undantag. Normalt är dessa lugna människor, men de behöver trygghet och struktur. Vad är det då som gått snett i de fall där det ändå har mynnat ut i våld? – Det är antagligen en kombination av faktorer. Ofta det är personer som blivit utskrivna från vården och sedan inte har någonstans att ta vägen. Har du kaos inombord och dessutom är bostadslös eller saknar socialt nätverk, upplever du förstås en väldig rotlöshet och blir mycket skörare. Det kan leda till en olycklig utveckling.

Med psykiatrireformen 1994 lade de stora institutionerna som St Jörgen och Lillhagen ner sin verksamhet och det blev kommunernas ansvar att se till att de psykiskt funktionshindrade fick lämpliga boenden. Något som inte har lyckats fullt ut. 300 personer, enbart i Göteborg, skulle behöva en anpassad bostad. I dagsläget finns totalt 27 platser på Räddningsmissionens tre boende.

Hur får man boende hos er?

– Det kan till exempel vara att socialtjänsten går in och letar boende åt en person. Det kanske är en människa som tidigare bott i vanlig lägenhet, men som dragit på sig många klagomål från grannar. Det är inte heller ovanligt att vi får önskemål från anhöriga, säger hon.

Några planer på att utöka platserna som drivs av Räddningsmissionen?

– Vi tänker oss att successivt bygga fler boenden, men jag kan inte svara på exakt hur många platser det blir eller när det blir klart. Vad tycker du att ni har lyckats bäst med om du ser till året som gick?

– Det är kanske inte omvälvande saker, men jag tycker att vårt kontaktmannaskap är något vi verkligen kan vara stolta över. Det betyder att varje boende har en personal som känner till hela historien med just den här personen. Många som bor hos oss är ensamma människor, en del har inte fungerande kontakter med familjen. Men kontaktpersonen gör att man ändå har en fast punkt i tillvaron. En person som vet allt om en och som gör att man kan känna sig trygg.

Och det finns små solskenshistorier i en annars ganska dyster situation, menar Kerstin Wretling.

– Ja, jag frågade en kvinna för ett tag sedan vad hon önskade sig i julklapp. Då svarade hon "lugn och ro". Det är väl vad alla egentligen behöver. Jag tycker det var så klokt.

Psykiatri/arbetsträning:

Bellmansgatans gruppboende

*Styrmansgatans gruppboende
Serviceboende för psykiskt funktionshindrade.*

Kompassen

Daglig gemenskap för personer som försöker lämna missbruket bakom sig. Stöd till dagliga rutiner och ökad livskvalitet.

